Izhaja vsak pondeljek, sredo in petek. Velja za celo leto 30 lir, za pol leta 15 lir, za tri mesece 7 lir 50 stot., za en mesec 2 liri 80 stot. Naročila se sprejemajo vsak dan, a naroča naj se tako, da poteče rok naročbe ob koncu meseca. — Posamezna številka 20 stot. — Uredništvo in uprava: Trst, via delle Zudecche štv. 3. Telefon 19-50 in 588. — Dopisi naj se pošljejo na uredništvo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone 67 *mm*. Finančni oglasi po 1 liro; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila po 80 stot.; trgovski in obrtniški oglasi po 60 stot. — Plača se naprej. — Oglase sprejema Inseratni oddelek „Dela".

DELO

V Trstu, v sredo 1. septembra 1920 — GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE V JULIJSKI BENEČIJI — Leto I. - Štev. 46.

Rešite človeško resnico s tem, da rešite in odkrijete Rusko. Zavedajte se, da bodo prihodnja pokoljenja sodila poštenjake naše dobe po tem, so se li dvignili v tem odločilnem trenotku, da kličejo: Ne! Henry Barbusse

Delav. zbornica in Zveza slovanskih učit. društev

Med trž. delavsko zbornico in zvezo slovanskih učiteljskih društev v Trstu je prišlo do nepriletnega in do povsem nepotrebnega nesporazumljenja. Vendar ni to nesporazumljenje tako, da bi onemogočilo vstop slovenskih učiteljev v delavsko zbornico. Ni nam znano še dodobra kdo je to nesporazumljenje zakrivil. Iz informacij, ki smo jih dobili na najbolj kompetentnih mestih, bi se dalo vsekakor sklepati, da ne zadene pri celi stvari nobena krivda niti delavske zbornice niti zveze učiteljskih društev. Najmanj pa ima opraviti pri celi zadevi narodnost, ki se jo prav nepotrebno in neumno vlači, kakor strašilo za otroke, povsod kjer je ni treba. Nesporazumljenje med delavsko zbornico in zvezo slovanskih učiteljskih društev ni niti političnega niti narodnostnega značaja. Poglavitni vzrok nesporazumljenja tičé v pravilih delavske zbornice, na katere se baje ni oziral uradnik, ki je dal učiteljem prvi zagotovilo, da bodo sprejeti v zbornico kot samostojna zveza. Učitelji so se zanesli na tako zagotovilo in je verjetno, da bi bila postopala v enakem slučaju popolnoma enako vsaka druga organizacija. Vsaj vsaka taka organizacija, ki ni imela še večkrat stikov z organizacijo naših delavskih zbornic in naših proletarskih organizacij sploh.

V Trstu obstoji sindikat učiteljev, ki je priključen delavski zbornici. To ni organizacija italijanskih učiteljev, to je organizacija učiteljev sploh brez razlike narodnosti. Seveda so danes člani tega učiteljskega sindikata le italijanski socijalistični učitelji. Italijanski nesocijalistični učitelji so združeni v svojem posebnem nacijonalističnem učiteljskem društvu, dočim so združeni vsi slovanski učitelji v Julijski Benečiji v zvezi slovanskih učiteljskih društev. Tam so vpisani in organizirani tudi slovanski socijalistični učitelji. Organizacije, ki so združene v naši delavski zbornici so ustanovljene vse na mednarodni in razredni podlagi. To se pravi, da člani ene in iste stroke niso ločeni po narodnosti in se morajo podvreči taktiki razrednega boja, ki ga vodi delavska zbornica. Ako bi sprejela delavska zbornica v svojo sredo zvezo slovanskih učiteljskih društev kot tako, bi se zgodilo, da bi imela delavska zbornica v sebi dve organizaciji ene in iste stroke, dve organizaciji učiteljev in sicer mednarodni sindikat učiteljev in zvezo slovanskih učiteljskih društev. Dejstvo, da se je izrekla poslednja z ogromno večino glasov za pristop k delavski zbornici tolmačimo tako, da so se izrekli slovanski učitelji za taktiko razrednega boja. Delavska zbornica bi torej imela v svoji sredi dve organizaciji učiteljev. Obe priznate razredni boj, vendar je ena mednarodna v kolikor sprejema člane vsake narodnosti, vodi mednarodno politiko in dela v vseh ozirih na to, da širi vsepovsod in uveljavlja socijalistična načela. Druga je pa narodna v kolikor sprejema člane le ene t. j. slovanske narodnosti. Mi nimamo nobene pravice, da bi dvomili nad lojalnostjo in poštenostjo slovanskih učiteljev. Prav zaradi tega smo prepričani, da bodo uvideli in priznali slovanski učitelji sami v kak položaj bi se bila spravila delavska zbornica, ako bi pričela priznavati pri eni stroki princip organizacije po narodnosti in bi pričenjala sprejemati v svojo sredo po več organizacij ene in iste stroke. To bi nedvomno preudiciralo notranjo moralno in faktivno silo delavske zbornice in mesto homogene inštitucije, bi imeli kompleks, ki bi kolebal na desno in levo kakor bi kolebale na desno in levo raznim eterogenim tujim vplivom podvržene njene organizacije. Naj preudarijo slovanski učitelji to stvar do dobra in prepričani smo, da bodo spoznali, da ima opraviti pri vsej tej zadevi slovanska narodnost ravno v toliko kolikor hudobec pri povzdigovanju.

To v kolikor se tiče nesporazumljenja, s katerim se bomo pobavili še nekoliko, ko bomo izvedeli, kdo je kriv, da niso bili poučeni učitelji od vsega začetka o tem posebnem položaju v katerega bi zašla delavska zbornica, ako bi sprejela v svojo sredo dve organizaciji ene in iste stroke.

Kar se tiče taktike, ki jo vodijo naša in druge delavske zbornice, kakor tudi politike in taktike, ki ji sledi naša socijalistična stranka, pustimo rade volje vsem našim nasprotnikom, da govore in pišejo karkoli in kakorkoli. Za naše delo nismo odgovorni ničesar našim nasprotnikom in nimamo niti volje niti časa, da bi odgovarjali vsem smešnim in plitvim napadom, ki padajo na nas. Delavsko gibanje nima dovolj časopisja na razpolago, da bi zamoglo odgovarjati reki dnevnih laži, s katerimi pita nacijonalistično časopisje svoje bralce in pristaše. Delavske zbornice niso, ne smejo biti in ne morejo biti apolitične. Delavske zbornice so krajevne ali okrožne zveze na razrednem stališču stoječih delavskih organizacij. Delavska organizacija, ki priizna razredni boj, mora voditi politiko razrednega boja. Ako tega ne stori, nima niti pravice, da bi se imenovala delavska organizacija. Nepolitičnih organizacij na svetu ni. Ako ne vodijo organizacije politike razrednega boja, delajo pač drugačno, nacijonalistično, kapitalistično, klerikalno ali liberalno politiko. Nepolitična organizacija je ali nestvor, ali skupina ljudi brez glave, ki ne vedo, kaj hočejo, ali je pa skupina politično nezrelih elementov, ki služijo kot privesek eni ali drugi politični stranki. Nepolitiko v organizacijah zamore zagovarjati le oni, ki nima nobenega pojma o družabnem življenju, ali si ne upa na dan s svojo politiko. Delavske zbornice v kolikor so učlanjene pri splošni delavski zvezi v Italiji, imajo posebno pogodbo s socijalistično stranko. Do tega je moralo priti, ako se je hotelo dati delavskemu gibanju jasno in precizno smer, ki ne gre samo za tem, da bi izvojevala delavstvu košček vsakdanjega boljšega kruha, marveč za tem, da preustroje današnjo kapitalistično v socijalistično družbo. Do tega je moralo priti, ako se je hotelo preprečiti, da ne bi kolebale delavske organizacije sedaj na levo, sedaj na desno in ako se je hotelo preprečiti, da jih ne bi izkoriščale nedelavske in protidelavske politične stranke. Tako neumno, hvala bogu, ni še delavstvo, da bi ustanavljalo organizacije, ki naj bi jih potem izkoriščali njegovi nasprotniki.

Tako smo učili včeraj, tako učimo danes, tako bomo učili jutri. Jasnost, odkritosrčnost, poštenost in pogum. Le na ta način se lahko vzgoji rod, ki bo nekoliko boljši in več vreden od današnjega. Zato pozivljamo še enkrat naše sodruge, naše somišljenike in naše delavce: Naprej po tej poti. Druge poti ni. Naj nas kritizirajo in naj nas blatijo. Naj vlačijo le narodnost kamorkoli hočejo. Naša dolžnost je, da gremo naprej po svoji poti, ki nam je predpisana in ki smo jo začrt. Pri tem naj bo vsakdo prepričan, da hodi pravo pot in da pridemo prav radi tega do onega cilja, ki ga bomo blagoslovili vsi in ga bo blagoslovilo tudi ono judstvo, ki nam je danes morda nasprotno. Napram nasprotnikom ravnajte se Dantejevem izreku:

Non ti curar di lor'ma guarda e passa.

Ruska protiofenziva pričela

Ruska armada reorganizirana. — Rusi že započeli s proti ofenzivo. Poraz generala Vrangela.

Mirovna pogajanja se preneso iz Minska v Rigo

Poljska »velikanska zmaga« kopni kakor prvi sneg na solcu. Po velikanskem navdušenju in obilo popitem šampancu ob »zmago« slavečih mizah prihaja sedaj maček na dan. In maček je prvovrsten. Zmagoslavna poljska barka je zadela na pesek in zdi se, da bi kaj rada splavala nazaj v prejšnje vode, če bi — mogla. Buržoazno časopisje, neomaljiv zavezник ententinega imperijalizma in ententine ponižne Poljske, pričenja prilivati vode, precej vode v peneče, ponarejeno vino svojega slava-vpitja. Kako tudi ne; tolovaj Vrangel zadnji preostanek carskega tiranstva in hkrati največji ljubljenec »demokratične« Francije je sprejel batine. In batine so bele tudi prvovrstne. Smolo imajo ti carjevi generali, to je res. Jedva tega ali onega generala, ki je dotedaj še životaril, »pripozna« ententa, je že neizogibno, da sprejema batine. Ententino »pripoznanje« je enakovredno s smrtno oponoko. Poleg Vranglove zadeve, pa se sedaj obrača tudi na poljskem bojišču in sicer Poljakom nič kaj v prid. Njihova »odločilna zmaga« se skrčuje bolj in bolj na malo vojno epizodo. Danes se zbirajo oblaki in strela bo udarila. Zdi se, da bo udarila med Brest-Litovskem in Lublinom, kjer so Rusi započeli s pohodom, t. j. z drugo ofenzivo, ki bo brzkone odločujoča. Tako se je položaj tekom par tednov že občutno preokrenil Rusom v prilog. Tudi na bojiščih nimajo »bluffi« trajnega uspeha.

DUNAJ, 30. — Prvi dan mobilizacije se je v Petrogradu prijavilo 80 odstotkov mobiliziranih. Vsi komunisti, ki so dodeljeni sovjetskim uradom, odhajajo na fronto. V vsej guberniji napreduje mobilizacija dobro. »Pravda« javlja, da se je sklenilo v izredni seji sovjetov v Moskvi ter delegatov organizacij razglasiti splošno mobilizacijo.

DUNAJ, 30. — Poročilo iz Moskve z dne 28. javja: **V okolici Brest-Litovskega se vrše boji za posest mestnih utrdeb.** Pri Lvovu se vrše boji z menjajočim izidom. V Krimu je bil sovražnik odbit proti Kerzonu. Zajeli smo mnogo ujetnikov. Pri Orehovemu se vrše izredno ljuti boji z velikimi silami sovražne konjenice.

VARŠAVA, 29. — Blizu rumunske fronte so ukrajinske čete prekoračile Dnjestr ter tvorile mostišče pri Knjapljeou. Boljševiške čete na severu, združene z dvema divizijama, se skupljajo v pokrajini Grodno-Volkovisk-Slomin. Konjenica Budilnija, ki se je koncentrirala pri Sokalu, je sprejela nalog korakati proti Lublinu. Pričela je z napadom ter je zasedla Tiskovce. Srečala se je z neko brigado Kubanskih kozakov pri Komarovu ter jo prisilila k umiku. Konjenica Budilnija nadaljuje pohod proti Zamostu.

LONDON, 30. — Zadnje vesti o rusko-poljskih dogodkih pravijo, da so se ruske čete uspešno preustrojile. Govori se že o **važnih ruskih uspehih pri Brest-Litovskem.** Boljševiška delegacija v Londonu je včeraj sporočila sledečo radijobrzojavko iz Moskve:

»Rdeča vojska je danes pregrupirana in reorganizirana na zadovoljiv način ter je pripravljena, da povzame ofenzivo. **Ruske čete so zopet iztrgale tla iz poljskih rok na več točkah pri Bijalistoku in Brest-Litovskem. V Galiciji so ruske in ukrajinske čete dosegle nove uspehe proti Poljakom.**

Poljske vesti o velikih ruskih izgubah so neresnične. Bili so res resni trenutki med umikom, ali ruske čete, ki so se znašle v teh težavah, so mogle uiti ter se vnovič sestati.

Na jugu napreduje ofenziva proti Vraglu z uspehom toli v Tavrijski pokrajini, kolikor na polotoku Tamavu, južno azovskega morja. **Vrangel se umika proti Krimu, njegov položaj je nevaren. Vdor v polotok Tamav strani Vranglovih čet je likvidiran. V par dneh bodo uničeni vsi uspehi te njegove operacije. V Kubanu je stališče Rusov sila močno. Vranglovi poskusi prodirati so prenehali.«**

Poljska vest poroča, da je Trocki osebno prevzel poveljstvo ruskih čet. Tudi Poljaki smatrajo, da se bo v najkrajšem času pojavila ruska protiofenziva.

VRATISLAVA, 29. — Iz Kaše se poroča, da je bila v vzhodni Galiciji proglašena sovjetska ljudovlada, ki ima svoj sedež v Stanislavi.

DUNAJ, 30. — Radijobrzojavka iz Moskve z dne 29. avg., ki jo je Čičerin poslal Kamenjevu pravi med drugim:

»Naš zmagovit pohod proti generalu Vranglu nadaljuje ob vsej tauridski meji. General Vrangel se umika proti notranjosti Krima in njegov položaj je čimdalje bolj ogrožen. Čete, izkrcane na polotoku Tamavu, se obkoljujejo.

O ostankih Vranglove vojske v par dneh ne bo več sledu. V pokrajini Kubana je naš položaj silo močen. Sunek generala Vrangla je ponesrečil. Vse vesti o izgubah Novorosijska in Jekaterinodara so izmišljene.

DUNAJ, 30. — Radijobrzojavka iz Moskve z dne 29. avgusta poroča, da nadaljujejo rdeče čete predvčerajnjem započeto ofenzivo v okolici Brest-Litovskega. Zavzele so več krajev ter se približale mestu na šest vrst.

ZÜRICH, 30. — Radijobrzojavka iz Moskve pravi: V okolišu Mlave in Grubeševa se vrše boji krajevne važnosti. V okolici Lvova nadaljujejo ljuti boji. V odseku Krim, v okrožju Rjekovega so boljševiki po hudih bojih dne 29. avg. zajeli 160 ujetnikov, 11 strojnic in 4 topove.

DUNAJ, 31. Poročilo iz Moskve z dne 30. m. m.: V okolišu Volkoviska smo zasedli nekaj krajev od 15 do 30 vrst jugo-vhodno Bijalistoka. Napravili smo velik plen, med drugim nekaj oklopnih avtomobilov in devet topov. Zajeli smo mnogo vojakov. Pri Brest Litovskem se vrše krajevni boji. V okolišu Vladimira Volinskega smo zavzeli Bjele. V okolišu Lvova in Przemisla se vrše nam ugodni ljuti boji; tako tudi pri Orehovem v Krimu.

LONDON, 31. Rusak delegacija v Londonu je sprejela sledečo radijobrzojavko iz Moskve: Vranglove pri Kubanu izkrcane čete so popolnoma poražene. Ko so jih porazili, so jim Rusi odrezali umik, jih obkolili in po nočnem napadu razpršili njihov generalni kader.

Vrangel se drži samo še Krimu.

VARŠAVA, 31. Rdeča vojska se po direktnih vesteh soditi reorganizira. V par dneh bo obsegala dve skupini: severno vojsko s sedežem v Minsku in južno s sedežem v Kovnu.

Rusi sprejemajo Rigo kakor sedež mirovne konference. Poljska vlada je započela pogajanja z Litvinsko glede priprav za sprejem delegatov tekom enega tedna v Rigi.

VESTI IZ ITALIJE

Kovinarji zasedajo delavnice

MILAN, 30. (L.) Ko so šli zjutraj delavci Romeo-delavnice na delo, so čuli da so lastniki vsled incidentov zadnjih dni med delavci in tehničnimi vodji, sklenili izpor.

Zbrani nato v »Delavski zbornici« so pripustili delavci »Agitacijskemu odboru kovinskih delavcev« da odloči o vprašanju in »Agitacijski odbor« je izdal danes krog 17 ure znamenje za glavni napad. V resnici se je ob tej uri v vseh delavnicah opazilo nenavadno gibanje kovinskih delavcev. Delavske skupine so zapuščale svoje oddelke in so se napotile proti uradom tovarn, katere so delavci obkolili, ovirajoč tako, da bi prišli ravnatelji, uradniki, poslovodje itd., v dotiko z delavsko množico. Medtem se je začelo s trganjem vseh telefonskih zvez, tako da se je šele po dovršenem dejstvu zaznalo za stvar. Polastitev tovarn se je završila skoraj istočasno, ker je bila odločitev, sprejeta proti poldnevu od »Agitacijskega odbora kovinskih delavcev« — po shodu delavcev Romeo-tovarne — od 14 ure naprej objavljena vsem delavnicam.

Kovinarji zatrjujejo, da hočejo na ta način preprečiti, da bi industrijalci sledili zgledu tvrdke Romeo s kolektivnim izporom. Zasedba se je zgodila brez osebnih nasilnosti. Po odstranitvi vodij in načelnikov iz uradov so postavili delavci svojo stražo h blagajni, da zabranijo morebitna poneverjenja.

Vest o prilastitvi delavnic se je brzo razširila in napravila velik vtis. — Industrijalci so se sestali v sedežu konzorcija in so sklenili, da pošljejo komisijo na prefekturo, kamor se je komisija tudi podala. Prefekt je odgovoril, da je zahteval tozadevno instrukcij v Rimu, in da ne more trenutno nič odločiti. Zborovanje industrijalcev se je razvijalo zelo resno.

Na ta način je bilo od delavcev zasedenih in zastraženih 300 delavnic.

Delavci vseh 300 kovinarskih tvornic v Milanu so se zaprli v delavnice in so odredili zastraženje vhodov v tvornice.

Sestanek predstavnikov organizacij

MIALN, 31. (L.) Tudi danes ostaja položaj nespremenjen, ker so kovinarji in mehaniki še vedno v posesti tovarn. Popoldan se ni dogodilo nič novega. Proti 14 uri so se podali industrijalci, zmeraj predstavljeni po odv. Livaraniju in kom. Jarachu na prefekturo, da informirajo kom Lucinolija o stanju sedanjega položaja, in o raznih stališčih zavzetih od delavnic glede polastitve. Medtem se je ob 16 uri začel sestanek v »Delavski zbornici«, na katerega so prišli tudi socijalistični poslanci, zastopnik »Konfederacije«, »Delavske zbornice« in »Fion« (Zveze italijanskih kovinskih delavcev). Razpravljalo se je o položaju. Kar se je razpravljalo ostane tajno. Kolikor se doznava se je odločilo le, da bo v slučaju, da se vlada posluži reakcijonarnih ukrepov, takoj sklenjen in proglašen generalni štrajk.

IZ JUGOSLAVIJE

KAKOR V ZAGREBU, TAKO V BELGRADU.

Pri ravnokar završenih občinskih volitvah v Srbiji so dobili komunisti v Belgradu 30 od 45 mandatov. Vsled tega jim pripada mesto župana. Komunisti pa niso položili predpisane prisege. Zato je ministrstvo za notranje zadeve zapovedalo, da se ne preda občinske uprave v roke komunistom in obenem naročilo starí upravi, da ostane na svojem mestu, kar pa je slednja odklonila. Notranji minister je nato ukazal zastražiti občinsko poslopje, da zabrani komunistom vstop v prostore občinske hiše. — Ministrski svet je odobril Draškovićevo odredbo. Komunisti so se pritožili na državni svet. — Tako se bori jugoslovenska vlada proti komunizmu. — S tem ona obenem dokazuje, da v sedanjem ustavnem ustroju niti ne more biti pravična napram svojim državljanom, ne da bi morala odstopiti od določb monarhične ustave. Ker tega ne stori, ona ponovno in na nazorni način uči jugoslovenski proletarijat, da mora slednji **razrušiti temelje države,** ako hoče popolnoma zavladati v občini. — To je dobra pomoč komunistični propagandi v Jugoslaviji.

Politični vestnik

Italijanska vlada mora priznati rusko sovjetsko republiko

Italijanska vlada mora priznati rusko sovjetsko republiko. To je bil dnevni red shodov, ki so se vršili pretečeno nedeljo po vsej Italiji in, ki se bodo nadaljevali dokler ne bo italijanska vlada izvršila dano besedo v italijanski zbornici. Zmage poljske armade so izpremenile mnenje Giolittija in Lloyd Georga. Politika stare diplomacije, ki je hodila od nekdaj pota dnevnega oportunizma in se ravnala po dnevnih dogodkih na bojnem polju, je zopet prišla na dan v Lucerni. Toda italijanski proletarijat ima dovolj moči, da vsili vladi svojo mednarodno politiko, in jo bo vsilil tudi topot kakor jo je že marsikedaj. Rusko-Poljska fronta izgleda že danes nekoliko drugače. Ruske rdeče čete so nateple kakor se spodobi pangermanskega bandita Vrangela in so začele napadati tudi Poljake. V Rusiji je bilo proglašeno splošno oboroženje in trume svežih izvežbanih sil so se priglasile za boj proti reakciji. Sovjetska Rusija je nepremagljiva. Oni, ki so mislili, da je zadala zmaga Poljakov končni in smrtni udarec ruskemu proletarijatu, so se močno zmotili. Ruski proletarijat se bori danes za zmago revolucije po celem svetu. Zato je pa dolžnost proletarijata celega sveta, da priskoči na pomoč ruskemu proletarijatu in da prisili svoje vlade da priznajo rusko sovjetsko republiko brez vsakega obotavljanja in, da prisilijo te vlade naj uvedejo z Rusijo gospodarske in politične odnošaje. Buržoazija se upira tej zahtevi in upa še nadalje da se bo posrečilo Poljakom in drugim ententnim banditom premagati ruski komunistični proletarijat. Po šestih letih krvoprelitja nimajo še dovolj krvi. Hijena je žejna proletarskega trpljenja. Toda zaman. Italijanski in angleški proletarci so že spoznali svojo dolžnost in uravnavajo svoje stališče v smislu te dolžnosti. V obeh državah zahtevajo priznanje ruske sovjetske republike. V obeh državah se je sklenilo prenehati z izdelovanjem in odpošiljanjem orožja ruskim delavskim sovražnikom. V obeh državah zahteva proletarijat priznanje ruskih sovjetov. In proletarijatu se bo posrečilo in bo zmagal.

Shodi, ki so se vršili po vsej Italiji, so bili naravnost impozantni povsod. Povsod je manifestiral proletarijat svojo voljo in se udeležil v orjaškem številu te velike, splošne manifestacije, ki zahteva odločno in jasno: Priznajte rusko sovjetsko republiko!!

Proglasitev Reke svobodnim državam. V ponedeljek je D'Annunzio prečital v gledališču »Fenice« načrt ustave za reško neodvisno državo, ki bi obsezala reški »Corpus separatum« z vsemi železnicami in cestami ter luko, bi bila v zvezi z Italijo na zapadu in zbližala svojo vzhodno mejo potom dogovorov z posameznimi občinami. Bližnje občine in otoki bodo sprejeti v to »državo« — če bodo želeli. Na čelu državi bi bilo vladarstvo sedem rektorjev, katerih eden bi vodil posle državnega glavarja. V slučaju nevarnosti bi se imenoval diktator.

Reški socijalisti pristopajo III. internacijonali. Iz Reke poročajo z včerajšnjim dnem, da je socijalistična reška stranka uradno pristopila III. moskovski internacijonali. Dogodek ima veliko vrednost, ker dokazuje, da se nahajajo reški socijalisti na isti poti kakor italijanski. To dokazuje očitno napačnost vesti, ki jih razširjajo specijalne agencije reškega poveljstva o vstopu reških socijalistov v različne srednjeveške ustanove Gabriela D'Annunzia.

Referendum med angleškimi rudarji. Kakor znano se je pričelo med angleškimi rudarji prerekanje o umestnosti proglasitve stavke v vseh rudnikih. Določeno je bilo, da se vrši referendum (glasovanje). Referendum je trajal nekaj dni. Sedaj objavlja izvršni odbor »Rudarske federacije« rezultat referenduma o stavki: 606.782 glasov za in 238.865 proti stavki.

Smillie, predsednik »Rudarske federacije« izraža v svojem govoru ob demonstraciji rudarjev v Wrechamu v Severnem Wallesu, upanje, da bo delavska trozveza brezpogojno podpirala stavko premogarjev, dokler se ne doseže nacijonalizacijo rudnikov.

Mera je polna

Ljubljanski »Rdeči prapor« podaja sledečo sliko o sedanjem položaju v Jugoslaviji:

Ujedinjena jugoslovinska buržuazija gospodari v jugoslovenski državi čimdalje bolj brezvestno in nezmiselno. Brezvestno, ker smatra sama sebe za edini razred, ki sme uživati vse, kar si poželi, nezmiselno, ker ne vidi niti za dan naprej. Kar uganja zadnje mesece, to je tako velik in brezstiden atentat na delavno ljudstvo — delavstvo, kmete, uradništvo, male obrtnike — da je brez primere v narodno-gospodarskem razvoju katerekoli države.

Podražitev premoga in povišanje železniških tarifov — to dvoje bo zadalo smrtni udarec vsemu našemu razvoju. V državi, ki pridela ogromne množine žita, ki ima neizmerne možnosti produktivnega razvoja v vseh panogah narodnega gospodarstva, v tej državi bo delavno ljudstvo na zimo stradalo, prezebalo in bedilo okoli razcapano. Armade brezposelnih se bodo potikale okoli, otroci bodo stradali, tarši prekinjali. In vse to po zaslugi nekaj tucatov izvoznih barončkov in baročnih mogotcev pod zaščito nikomur odgovorne vlade. Ti ljudje ne marajo delavnega ljudstva, ki bi živelo v dobrih materijelnih razmerah, ker vedo, da ustvarjajo take razmere vedno višjo kulturo širših mas. Hočejo imeti delavno ljudstvo, ki se mora boriti dan za dnem za obstoj, ker tako ljudstvo potem nima smisla ne za izobrazbo, ne za napredek, ne za politična vprašanja. Zato so dripli na stežaj vrata navijanju cen, ogromni podražitvi vseh življenskih potrebščin. Trgovec ne bo prodajal blaga le za toliko dražje, za kolikor se je zvišal prevoz blaga. Nemoralen, kakršen je, bo porabil ugodno priliko in pridal k cenam še znaten odstotek za povišanje svojih dobičkov. Ravno tako bo pri izdelkih industrije. In kako bo plačevalo delavno ljudstvo te neizmerne poviške? Zahtevalo bo povišanje mezde; povišanje mezde bodo zopet primeren izgovor za povišanje cen in tako bo šlo dalje, vedno v kolobarju. Stavkati ne bo smelo delavstvo, ker bo zakon o delu in redu pobil delavstvo s smodnikom in z bajoneti.

Ministrska kriza, ki je razburjala zadnje tedne buržuazno časopisje, je bila oster, prikrit boj za večji požirek ljudske krvi. Parlamentarna zajednica na eni strani, demokratska zajednica na drugi strani, se nista ruvali ne za dobrobit države, ne za pravice bosanskih kmetov, ne za svobodno ali vezano trgovino, ne za konstituanto — vse to so bile le fraze za javnost — gonilna sila dvoboja so bila brezdanje mavhe mogotcev. Vodilno načelo obeh »državotvornih« elementov pa je: zatirajmo ljudstvo tako dolgo, dokler ne postane topa in glupa čreda sužnjev.

Ali bo delavno ljudstvo mirno prenašalo to brezvestno početje?

Radikalci s slovenskim priveskom S. L. S., demokrate iz vseh pokrajin in socijalpatrijote so »konsolidirali« — kakor se glasi strokovnjaški izraz za rokovnjaško ropanje ljudske moči in naravnih zakladov de blagoslovljene zemlje — državo tako dolgo, da so jo pripeljali na rob prepada. Vsi so se skrbno izogibali volitev za ustavodajno skupščino, dobro vedoč, da je država brez ustave bogastvo brez dopadanja in čuvaja. Vsakdo lahko jemlje, kdor se prerije v bližino bogastva, ne da bi ga težila odgovornost. Kje je v Evropi, med »zmagovalci« in »premaganci«, država, ki bi živela dve leti brez pravnega temelja, to je brez ustave, brez vlade, ki bi bila odgovorna **izvoljenim** ljudskim zastopnikom. Naša buržuazija je pa s pomočjo socijalpatrijotov veselo »konsolidirala« državo, državo, ki je s pravnega gledišča še nikjer ni. Zavlačevali so v lepi slogi volitve za ustavodajno skupščino in so delali za strankarske namene, za svoje žepe. Bil so kakor stavbenik, ki gradi veliko poslopje brez temelja in brez načrta. Le v državi, ki je brez ustave, brez odgovornih krmarjev, se lahko gode tako blazne stvari, kakoršne doživljamo.

Ali bo delavno ljudstvo še dolgo prepuščalo tem »konsolidatorjem« svojo usodo?

Danes ali jutri bo seglo utrujeno delavno ljudstvo Jugoslavije po samopomoči. Mora seči, ker drugače izgubi pravico do obstoja, drugače zakrivi greh nad človeštvom, drugače ne zasluži drugega imena kakor — mevža. Ali so milijoni delavcev, kmetov, obrtnikov, uradnikov v tej državi sužnji tucata mogotcev, ali so ljudje, ki jim gre življenje, vredno človeka?

Vi delavci po rudnikih in tvornicah, železnicah in delavnicah, ali niso vaši žulji že dovolj trdi, ali čakate, da se vam pocedi kri izza nohtov, ali čakate, da se vas prime še več pijavk?

Vi kmetje, ali boste v nedogled čakali na pravično razdelitev zemlje, ali bo rezal vaš plug leto za letom brazde, pognojene z vašim potom, a ki rode sadove za peščico nenasitnih goljufov? Vaši pradedje so bili tlačani, v znamenju desetine in tlake jim je minevalo neveselo, trdo življenje. Ali se pa vi, njihovi vnuki, zavedate, da boste dajali toliko stoletij za njimi, ne desetine, ampak celo svoje delo? Kaj odlašate?

In vi vsi, ki za beraško plačo garate po šolah in uradih, ali ne čutite brezprimerne frivolnosti vladajočih krogov, ali brezmiselno sodelujete dan za dnem pri sistemu, ki bo upropastil telesno in duševno vas same? Ali ste le stroji, ali ste še ljudje, ki se zavedate, da imate še druge dolžnosti, še druge pravice razen onih, ki so v raznih pragmatikah? Ali boste brez ugovora in odpora požrli določbo o pasivni volilni pravici?

Ali smo vsi skupaj mevže — potem mirno pustimo, da nas bo tiralo nekaj neodgovornih, brezvestnih lopovov v propast, potem se prostovoljno odrecimo svoji volji po življenju in udejstvovanju. Če pa nismo mevže, če smo ljudje z živo zavestjo, da je vsak posamezen izmed nas soodgovoren za dobrobit skupnosti, da je vsak izmed nas živ organizem v ljudskem telesu, potem se strnimo pod rdečo zastavo komunizma, da z združenimi močmi spravimo pijavke in goljufe, izvozničarje in konsolidatorje tje, kamor spadajo — — —. Komunistična stranka Jugoslavije je pozvana, da zbere vse one — in teh je na milijone v tej državi — ki so danes le predmet najgršega izkoriščanja, da jih usposobi za boj, jih pelje v boj in z njimi in v njihovem imenu in za njihovo dobrobit tudi zmaga. Ako bodo zatirani milijoni prebivalstva Jugoslavije še nekaj časa brez odpora prenašali bič buržuazije, tedaj se bodo pogreznili ti milijoni v carpinski proletarijat — in to hočejo vladajoči krogi — ki je brez vere v idejo, brez odgovornosti v idejo, brez odgovornosti napram skupnosti, brez cilja. Delavno ljudstvo pa naj se zaveda tudi tega, kar je povedal Marx že pred tolikimi desetletji: buržuazija je svoj lastni grobokop! In naša buržuazija pripravlja koplje svoji grob, a ne pustimo, da bi se tega zavedla, hitimo z delom, da jo ob pravem trenotku bacnemo v jamo, proti kateri drvi v svoji brezmiselni, blazni gospodarski politiki.

Proč z mevžam — borci na plan!

IZ STRANKE

Sestanek treh Benečij

Sestanek treh Benečij se je vršil v pondeljek v zeleni dvorani Del. Doma. Zastopane so bile mnogoštevilno politične organizacije, strokovne in zadružne organizacije iz Benedk, Vincenze, Verone, Padove, Vidma, Trevisa, Belluna, Trsta, Trenta, ter razni listi iz Benečij. Poslali so svoj pozdrav sodr. poslanci Baglioni, Santin, Musatti, Scarabello, Galeno, Boccati, Carassolo. Udeležili so se sestanka poslanci sodr. Alessandri, Tonello, Cosattini, Marchioro in Piccoli. Predsedovala sta sestanku sodr. Passigli in sodr. posl. Piccoli.

Alessandri poroča o delu, ki se je vršilo, da se spravi v zvezo skupno postopanje vseh treh Benečij. Govori o sestanku proletarskih zastopnikov z ministrom Rainerijem v Benedkah, ter pojasni, kako je prišlo do sklepa, da se danes sklene o direktni akciji proletarijata.

Giacometti govori o odškodovanju vojnih škod. Pokaže na vse pogreške birokracije, ki ovira vzpostavitev razrušenih domov. Za Benečijo je vlada nakazala skupno 1200 milijonov lir v ta in sličen namen. Vendar zavlačuje birokracija izvršitev, ker nima nobene inicijateve.

Želi, da bi se ustanovile privatne zadruge za izvršitev teh del, ki naj bi bile celo obvezne. Sila bi koristila, ker vlada (ministrstvo) troši miljone za nepotrebna dela.

Nato govori o brezposelnosti, ki je velika in o sredstvih kako jo odpraviti.

Cosattini v krasnem govoru očrta vse delo socijalistične parlamentarne skupine v prid osvobojenim deželam. Omenja, da ima skupina še več izdelanih načrtov, ki se bodo predložili zbornici.

Kar danes skupino najbolj zanima je vprašanje internirancev in preiskave o rešenih pokrajinah.

Veseli ga, da more sestanku naznaniti, da se je potom dela soc. skupine **»doseglo za Julijsko Benečijo sledeče: povratek k normalnemu življenju, vrnitev vojaške trdnjave Pulja civilnemu režimu, odprava izrednih vojnih sodišč, ki so reducirana kakor v ostalem kraljestvu na navadna vojaška sodišča z vojaško jurisdikcijo za vojaške zločine, splošno pomiloščenje z dnem 20. septembra za politične zločine in deloma za navadne zločine, odprava vojaških proglasov (bandi) in odlokov.«**

Glede občinskih volitev pa se še ni moglo priti do nobenega vladnega sklepa.

Spominja na korake soc. parlamentarne skupine v prid pravičnemu in enakopravnemu ravnanju s slovanskim prebivalstvom te pokrajin, v tem pogledu ne bo stranka odnehala niti v prihodnje.

Nadalje razvija svoje nazore o vzpostavitvi razrušenih pokrajin in priporoča v tem pogledu strogo socijalistično rešitev.

O teh poročilih se vname živahna debata ,v katero posegajo Alessandri, Pascoli, Carmassi, Tonello, Giugni, Viel. Nato se seja prekine. Na popoldanski seji se je debata nadaljevala in se je po veliki večini sprejela resolucija, v kateri se odobruje postopanje urada proletarske akcije, se mu izreče popolno zaupanje, poveri, da tudi nadalje deluje v tej smeri ter zagotovi popolno solidarnost v vsem, kar bo odbor smatral potrebno ukreniti.

Slednjič se s pohvalo odobri postopanje soc. parlamentarne skupine ter izraža upanje, da ta ne bo odnehala v svojem delu, dokler se ne doseže končni cilj.

Dan na to, t. j. v torek, se je vršila tretja seja. Na seji je poročal sodr. urednik **Passigli** o gospodarskem in političnem stanju Trsta in Jul. Benečije. Poročilo je bilo temeljito in le škoda je, da nam prostor ne dopušča, da bi ga podali v celoti. Pravi Pissigli: Ob premirju so se nam zaprle vse trgovske zveze z zaledjem, italijanski trg pa nam tudi ni bil takoj odprt. Trgovina je trpela tudi radi neodločnosti vlade glede valutnega vprašanja in požrešnosti kapitalistov, ki hočejo dobiček po 30 in 40%. Naša kovinarska obrt je stopila v krizo radi pomanjkanja surovin. Naša luka, ena najmodernejših Evrope leži tam mrtva. V našem mestu se je bore malo ali nič naredilo glede vzpostavitve prejšnjih razmer; manjka plin, voda, ceste so v slabem stanju itd. Pri zdravljenju ran zadanih naši pokrajini je vlada podpirala brezvestne špekulante, odrivala pa našo stavbinsko zadrugo ter jo šikanirala. Ni čuda, da vlada brezposelnost, ki jo povečajo še iz kraljestva importirani delavci, ki jih brezvestni špekulantje odirajo nečloveško ter izigrajo prav zlobno proti domačemu delavstvu. Mi bomo z raodstjo sprejeli naše brate iz kraljestva, ali prej mora biti kruha za domače delavstvo, da ne bo bedni gladnemu odjedal kruh. To izigravanje delavstva proti delavstvu je delo fašistov ki ponižujejo deželo, s tem da u

Poslanec sodrug Cosattini nam je javil, da bodo v najkrajšem času odpravljena vojaška sodišča in voj proglasi. Ali to ni zadosti. Mi zahtevamo, da se zasedaj izvrše vsaj ti naši postulati: občinska avtonomija, prosta luka, demobilizacija, odprava nezdrave birokracije in predvsem svobodo, da pripravimo zmago dela.

Salvetti poroča o položaju na Trentinskem, ki je sličen onemu naše pokrajine, samo da je tam delavstvo večinoma poljedelsko in se fašizem ni mogel razviti, pač pa klerikalna stranka P. P., ki igra dvoumno ulogo.

Petejan govori o težavnem položaju slovanskega delavstva v pokrajini, ki ga oblasti preganjajo. Opiše žalostno stanje male obrti v goriški okolici ter neznosne razmere po naših trgih, kjer vladajo samovoljno komisarji in karabinjerski maršali, ki ne poznajo ne jezika, ne šeg in navad ljudstva.

Konferenca naloži Alessandriju, Petejanu in Salvettiju, da sestavijo za popoldansko sejo resolucijo glede narodnostnih manjšin.

Bresatz govori o istrskih razmerah, osobito o onih v Pulju, od koder se izganjajo stari delavci, ter o zadnjih dogodkih v Tržiču.

Nato se stavijo razni predlogi, ki so vsi sprejeti soglasno.

Na popoldanski seji prebere Alessandri resolucijo glede narodnostnih manjšin, ki se glasi:

»Sestanek političnih, strokovnih in zadružničnih organizacij treh Benečij

je proučila položaj slovanskega in nemškega ljudstva v Jul. Benečiji in v Tridentinski Benečiji, položaj, ki ga je ustvarila vladna politika nasilstva ki ovira pomirjenje in dober sporazum med etnično različnimi elementi ter na ta način ustvarja ognjišča nevarnega iredentizma, ki koristi mogoče nacijonalizmu, pa tvori stalno nevarnost za mir;

poudarja dolžnost ita. proletarijata, da nastopi proti taki politiki, ter zahteva, da obvelja za narodnostne manjšine načelo: pri enakosti dolžnosti enakost pravic, tako da one uživajo osnovne svoboščine, splošne vsem **državljanom, brez razlike plemena;**

in medtem ko ponavlja vez solidarnosti med proletarci kateresibodi narodnosti,

sklene odzvati se pozivu nemških proletarcev na Tirolskem ter slovanskih proletarcev v Jul. Benečiji z odločnim obrambnim delovanjem ter bratsko pomočjo;

nalaga izvrševalni urad, da povzame krajevno preiskavo v obeh Benečijah glede postopanja s slovanskimi in nemškimi manjšinami, ter potem poroča izid proletarijatu v Italiji potom razrednega časopisja, političnega in strokovnega ter potom konferenc in shodov, in osrednjim organom soc. stranke ter splošni delovni zvezi in soc. parlamentarni skupini, da se ukrene sporazumno skupen nastop;

ker se doznava o sestanku v Palmanovi, ki se sklicuje v ta namen, odobrava to inicijativo in povabi izvrševalni urad, da se tega sestanka udeleži radi potrebnega sporazuma.«

Resolucija je bila sprejeta z vsemi glasovi.

Marini in **Munari** poročata o razmerju sindikatov in zadrug, v katere slednje je po nekod zašel nerazredni duh.

Razprave se udeleži cela vrsta zborovalcev in sprejmejo se slednjič tri resolucije, ki poudarjajo, da se morajo vse naše zadruge postaviti na temelj razredne politike, na kar naj pazi akcijski urad.

Po pozdravu in zahvali sodr. Malateste, tajnika Del. Zbornice, zključi predsednik Alessandri veleposrečen shod.

Domači vestnik

Splošna stavka v Furlaniji

Vsled terorja, ki vlada tudi v Furlaniji kakor sploh po vsej Julijski Benečiji, vsled reakcijonarne politike vlade proti delavstvu in vsled očitne pristranosti mnogih tukajšnjih civilnih komisarjev, ki se ravnajo po navodilih nacijonalističnih bojevnikov (fašistov), je proglasilo delavstvo v Tržiču (Monfalcone) že pretečeno soboto splošno stavko. V nedeljo je proglasilo splošno stavko delavstvo v Gradežu v znamenje solidarnosti z delavstvom v Tržiču. V ponedeljek so se pa sestali v Tržiču zastopniki vseh socijalističnih, političnih in mladinskih organizacij ter zastopniki strokovnih in kulturnih inštitucij. Po mnogo razpravi so sklenili ti zastopniki enoglasno, da proglasijo, pričenši z dnem 31. avgusta t. l. splošno stavko po celi Furlaniji. Stavka mora trajati toliko časa, dokler ne bodo dana vsa jamstva, da se ne bo več oviralo mirnega razvoja proletarijata.

Iz poročil, ki smo jih dobili iz mnogih krajev Furlanije je razvidno, da je stavka res splošna. Z delavci v industrijah stavkajo tudi poljedelski delavci. Vsa proletarska Furlanija je v boju za svoje najelementarnejše pravice.

Mi se gotovo ne čudimo sklepu furlanskih delavskih zastopnikov in z nami se ne čudi nihče, ki pozna v kakšnih razmerah živimo v teh krajih odkar je bilo sklenjeno premirje. Furlanski proletarijat bo zmagal, ker mora zmagati. Saj ni osamljen. Ne vemo, kaj poreče temu italijanska vlada. Ne vemo, ali ima italijanska vlada resnično potrebo, da pokaže mednarodni javnosti, kako da ni neki sposobna ohraniti mému niti v tem malem delu zemlje, ki ga je dobila. Ako je njej prav tako, more biti tudi nam. Ako ne ve starec, ki sedi na predsedniškem stolčku italijanske vlade, kaj je pravzaprav njegova dolžnost in kako je treba ravnati z delavstvom, tedaj ima delavstvo naravno sveto dolžnost, da mu to pokaže očitno in direktno. Ne vemo, kdo bo tepen pri tem najbolj: Vemo samo to, da bodo furlanski delavci zmagali. In mi jim to zmago priveščimo iz celega srca in cele duše. Saj bo njihova zmaga tudi naša zmaga, bo zmaga vsega proletarijata v Julijski Benečiji.

Shod železničarjev v Nabrežini

V nedeljo 29. avgusta se je vršil v Nabrežini bogato obiskan shod, ki ga je sklicala nabrežinska sekcija sindikata železničarjev v Italiji. Na dnevnem redu je bilo poročilo o sekcijonalnem programu in določitev načina po katerem naj se praznuje slavnostno ustanovitev ite nove železničarske sekcije. Za predsednika shoda je bil izvoljen enoglasno sodr. Vallini. Nato je sekcijonalni tajnik Adami podal v kratkih enostavnih, toda jasnih besedah poročilo o glavnih potezah delovnega programa, ki ga je treba izvršiti. Govornik je bil večkrat toplo aplavdiran in je bilo poročilo sprejeto z navdušenimi vskliki. Sodrug Vallini je pojasnil po njemu predloženo resolucijo glede priznanja sovjetske Rusije in je bila resolucija tudi enoglasno sprejeta. Sodrug Gera je predlagal resolucijo, ki izreka zaupanje sekcijonalnemu odboru in osrednjemu vodstvu, ki je bila tudi sprejeta enoglasno. Končno se je dalo sekcijonalnemu odboru popolno prostost glede programa po katerem naj se praznuje slavnostno ustanovitev sekcije.

Revoluci i, sprejeti na shodu ste sledeči:

I. »Železničarji nabrežinske sekcije železničarskega sindikata v Italiji zbrani na velikem shodu dne 29. avgusta v Nabrežini, zavedajoč se nujne potrebe, da ostanejo pozorni in solidarni v dobi, ko se pripravlja odločilni trenutek zmage onih postulatov, ki jih je organizacija že davno zahtevala in, ki se jih ni moglo še izvojevati, **izjavljajo** svojo popolno zaupanje v osrednji izvrševalni odbor in sekcijski svet, s katerimi hočejo disciplinirano delovati in izjavljajo ob enem, da so pripravljeni slediti vsem onim načinom boja, ki se bo smatralo za najbolj koristne v boju, ki mora vesti do končne zmage programa železničarja osobja.«

I. »Železničarji nabrežinske sekcije železničarskega sindikata v Italiji, zbrani dne 29. avgusta na impozantnem shodu v Nabrežini, priznavajo nujno potrebo, da se zoperstavi buržoaziji, ki gre za tem, da se polasti vsega političnega, socijalnega in upravnega življenja, resno odporno silo in da se prične ono globoko in odločilno uporno gibanje, ki živi v proletarijatu, ki trpi in dela; **izjavljajo** ponovno nedvomno potrebo resnega dogovora z vsemi političnimi strankami, ki nudijo nedvomljivo jamstvo lojalnosti v obrambi sindikalnega principa; se **pridružujejo** delavstvu v Italiji v njegovem navdušenju in njegovi solidarnosti napram junaškim bojevnikom rdeče Rusije, koja brani proti vsem buržoazijam in vsem topovom novo človeštvo III. Internacijonale in **sklenejo** se pridružiti gibanju množic, ki gre za tem, da se prisili vlado naj prizna rusko sovjetsko republiko, napram kateri so obrnjene oči vesoljnega proletarijata.«

Junaštva italijanskih nacijonalističnih bojevnikov, takozvanih fašistov, ki so uvedli v tukajšnjih pokrajinah s pomočjo italijanske vlade, sistem terorizma, se množe dan za dnem na način, da bo italijanska vlada prisiljena skovati posebne medalje, ki se jih naj prilepi na prsi teh modernih dankišotov. V najnovejših časih so se spravili na naš list »Delo.« Junaki, kakršne nam jih je bog ustvaril, hodijo, v skupinah po pet do deset, po kavarnah in tam jemljejo tobakarnicam vse izvode »Dela« in jih raztržejo. Pretečeni ponedeljek popoldne so zagledali na trgu Oberdank v tramvajski čakalnici, sodruga, ki je imel v rokah »Delo« in »Lavoratore.« Iztrgali so mu iz rok oba lista in mu zagrozili, da ga natepejo, ako se bo upal ugovarjati. In mali možiček si v resnici mislijo, da bodo na tak srednjeveški način odpravili in uničili tukajšnji slovenski in italijanski socijalistični glasili. Teh par vrstic mimo napisali zato, da bi opozorili na tako banditstvo italijansko oblast. Bilo bi popolnoma odveč danes, ko vedo že vrabci na strehah, da je ta novi srednjeveški teror podpiran in baje tudi organiziran od tukajšnjih oblasti. Napisali smo to, da povemo našim sodrugom v kakih okoliščinah živimo v Trstu in zato, da jim povemo na glas, da se bodo morali zoperstavati takemu terorju z vsemi silami. Gorje mu, kdor bi se prestrašil in ustrašil naših bojevnikov. Treba jim je pokazati ob vsaki priliki zobe na način, da se bodo za vedno spominjali dneva svojega junaškega početja. Sodrugi naj de nadaljujejo kupavati list tudi v nadalje kakor dosedaj v onih tobakarnah kjer so ga kupovali. Poleg tega naj tudi na druge načine pomagajo listu. V odgovor delajmo na to, da napravimo list dnevnik. To bo najlepši odgovor zavednega proletarijata.

Tržne cene poljskih pridelkov za teden od 30. t. m. do 5. septembra:

Česen L 4'40; rdeča pesa z listjem stot. 60 kg; rdeča pesa brez listja stot. 80 kg; bledes L 1 kg; korenje brez listja L 1'20 kg; čebula rdeča in bela 50 st. kg; čebula rumena 70 st. kg; zelje L 1'20 kg; salata L 1'40 kg; malancane L 1'50 kg; krompir stot. 65 kg; regrat (majhen) L 2 kg; regrat (velik) od L 1 do 1'40 kg; spinača L 2 kg; bučice (zucchette) vsaj 12 kosov L 1'60 kg; bučice srednje L 1'20 kg; bučice velike (do dveh kosov) 80 stot. kg; limone od 10 do 15 stot. kos; jajca 70 stot. eno; mleko na trgu L 1'70 liter; mleko v prodajalnah L 1'80 liter; solatina L 1'60 kg; regrat za kuhanje 80 st.

Cena za fižol (zelen in v zrnju) ter za paradižnike se določi dnevno.

Kdor ima še otroke iz Dunaja na prehrani, da iste prijavijo čimprej odboru v ul. Cassa di Risparmio št. 13.

Državno blago je prispelo ter se bo oddajalo v zalogah Del. Zadrug (ul. Raffineria 3) in zadrug Jul. Benčije (ul. S. Giovanni 5) od 1. septembra naprej in sicer v tem redu: 1. sept. izkaznice štev. 1 do 1000; 2. sept. 1001 do 1300; 3. sept. 1301 do 1700; 4. sept. 1701 do 2100; 6. sept. 2101 do 2500; 7. sept. 2501 do 3000; 9. sept. 3001 do 3300; 10. sept. 3301 do 3600.

Osebe, ki so člani Del. Zadrug, ali pa dvigajo aprovizačna živila v Del. Zadrugah, pridejo po blago lahko v sledeča skladišča Del. Zadrug: skladišča štev. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 23. Druge osebe dvignejo blago v zadrugah Jul. Benečije.

Sodna obravnava proti sodr. Poduje se je pri vojaškem sodišču včeraj nadaljevala. Končala je seveda z obsodbo našega sodruga na 18 mesecev (pogojno) ter 1000 lirami globe. Sodrug Poduje je vložil rekurz.

Pristojni v Tržič so vabljeni, da se prijavijo v dneh od 1. do 10. t. m. v anagrafičnem uradu ul. Sanità soba 33.

Za 150.000 lir draguljev so v noči 29. m. m. ukradli neznani zlikovci angleškemu konzulu Godpreyu Hertselu.

Pazite na eksplozivne snovi! Kovač Emil Iskra iz Trsta, kmet Ignacij Kragelj iz Modrič pri Tolminu, Anton Zeu iz Trsta, Josip Benčič iz Nabrežine so bili sprejeti vt ržaško bolnišnico, ker so se poškodovali pri neprevidnem ravnanju s strelivom.

Ljudski oder

Podružnica Ljudskega Odra v Barkovljah. V sredo in soboto pevske vaje — v četrtek ob 20.30 in v petek ob 20 uri odborova seja. Dnevno se sprejemajo člani za mandolinistični odsek kakor tudi v krojno šolo. **Urnik** v delavnikih od 20—22 ure. V nedeljah od 10—1 ure popoldne.

Podružnica »Ljudskega Odra« v Barkovljah. Veliko vrtno veselico priredi v prvič Podružnica »Ljudskega Odra« v Barkovljah dne 12. septembra t. l. v prostorih (Narodnega doma) v Barkovljah, z obširnim programom, ki se bo objavil prihodnjič v Delu in Lavoratore. — Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

»Ljudskio der« sv. Ivan naznanja, da je otvoril šolo za ženska ročna dela in Tamburaški zbor. V obe skupini se vpisuje vsak večer an tudi v nedeljo od 10—13 ure. Pevce pa obvešča tem potom, da se vrše pevske vaje vsako sredo zvečer, a šola za teorijo vsak ponedeljek zvečer.

DAROVI

gubfskp.

Za sodruga Jerneja Humarja so darovali v Ajdovščini: Alojzij Gril 5L, Josip Kolakovič 5 L, Anton Vadnjal 5 L, Dominik Pilon 5 L, Josip Železnik 1 L, Anton Rustja 5 L, Frančiška Batič 1 L, Ivana Dietz 4 L, Kristjan Nusdorfer 2 L, Josip Čermelj 10 L, Anton Lokar 5 L, Vekoslav Lokar 5 L, Anton Križaj 10 L, Franc Kalin 5 L, Karl Simonič 5 L, Neimenovan 2 L, Franc Gregorič 1 L, Štefan Stekar 10 L, Ivan Kavs 4 L, Peter Lutman 2 L, Anotn Feigel 5 L, Vladimir Dolenc 5 L, Alojzij Valič 3 L, Jakob Pivk 5 L, Marija Žigon 5 L, Ivan Poniž 2 L, Jožef Marc 10 L, Leopold Repič 10 L, Danilo Lokar 5 L, Franc Besednjak 5 L, Mirko Bratina 5 L, Jožef Lulik 5 L, Franc Vidmar 5 L, Hilda Čermelj 5 L, Franc Žigon 2 L, Ludvik Curk 5 L, Alojzij Žigon 3 L, Matilda Gregorič 5 L, Franc Stibilj 2 L, Rafael Stokelj 1 L, Vinko Lulik 1 L, Gasper Slokar 5 L, Rudolf Kocman 2 L, Jožef Rustja 2 L, Franc Fegic 3 L, Franc Repič 10 L, Anton Prohaska 5 L, Mlin Johman 10 L, Artur Lokar 10 L, Paulo Camerano 2 L, Franc Pižent 3 L, Anton Černigoj 2 L; skupaj 240 lir.

Temu lepemu zgledu naj bi sledili še vsi, ki čutijo trpljenje človeka kot svoje gorje.

„Višji kulturni svet"

otvarja natečaj slovenskega tajnika, do 30. septembra t. l. Ponudbeniki morajo dokazati v prvi vrsti, da so vpisani v stranko, akademično naobraženi, ali vsaj slično. Zahtevane eventuelne informacije se morejo dobiti pismenim potom t. č. urada slov. tajništva.

Delavski pregled

V pondeljek se je ustanovila zadruga čistilcev rje, ladijnih pleskarjev itd., ki naj ima 30leten obstanek s pravico podaljšati rok svojega obstoja. Deleži so po 100 lir eden, plačljivi tekom tekočega leta. Glavnica je neomejena.

Z veseljem pozdravljamo to novo delovno zadrugo ter ji želimo najboljši uspeh.

Splošna stavka po vsej Furlaniji. V pondeljek so se zbrali v Gradiški zastopniki strankinih skupin, zaupniki delavskih zbornic v Tržiču in Gradiški, strokovnih organizacij, vseh poljskih delavcev, vseh izobr. krožkov Furlanije, da se posvetujejo o korakih, ki jih je podvzeti z ozirom na dogodke v Tržiču.

Po poročilu tajnika **socijalistične** zveze v Furlaniji se je soglasno sprejel sklep, da furlansko delavstvo z dnem 31. avgusta stopi v splošno stavko v znak solidarnosti s tržiškim delavstvom in da n epreneha s stavko, dokler se ne zajamči odprava vseh ovir našemu političnemu, stokovnemu in kulturnemu delu.

Mladinski vestnik

Mladinski teden

Komunističnim strankam in delavskim organizacijam vseh dežel!

Dne 5. septembra 1920. bo mednarodni mladinski dan. Na ta dan bo šla »Komunistična mladinska internacijonala« z vsemi svojimi deželnimi sekcijami na ulice evropskih mest, da demonstrira za »Komunistično internacijonalo« in za zmago svetovne revolucije. Ravno tako, kakor v letih imperijalistične svetovne vojne, bodo mladi proletarci tudi sedaj javno pokazali svojo pripadnost idejam komunizma.

Od organizacije komunistične vzgoje mlade generacije proletarijata zavisi v mnogem vspešen boj za sovjete, njih obramba in komunistična zgradba. V svojih javnih revolucijonarnih nastopih se proletarska mladina utrja in se pripravlja na odločilno bitko za komunizem. Radi tega poziva izvršni odbor »Komunistične internacijonale« vse komunistične stranke in revolucijonarne delavske organizacije, da z vso resnostjo in pazljivostjo podprejo to novo akcijo proletarske mladine. Na dan 5. septemra morajo stranke v zadostni meri preskrbeti komunistična mladinska združenja z govorniki, tiskovnimi sredstvi itd.

Komunistične stranke morajo z vso svojo duhovno avtoriteto in z udeležbo vseh svojih članov ojačiti pomen mednarodnega mladinskega dneva.

Petrograd, v avgustu 1920.

Izvršni odbor »Komunistične internacijonale«:

Predsednik: **Zinovjev.**

Na delo

Delegati »Komunistične mladinske internacijonale«, zbrani na kongresu v Moskvi, so izdali na mlade komuniste proglas, v katerem določajo: 1) V mladinskem tednu (od 29. avgusta do 5 septembra) se morajo omladinci vseh dežela posvetiti propagandnemu delu; 2) 4. septembra mora mladina žrtvovati svoj obol »Komunistični internacijonali«; 3) 5. septembra je dan velike manifestacije bratske solidarnosti.

Mladi delavci! Socijalistični študenti!

V obletnici mednarodnega tedna rdeče mladine, vas vabimo, da pridete sklenjeno in mnogoštevilno na sestanek, ki se bo vršil v četrtek zvečer, ob 20 uri, v veliki dvorani združenih sedežev (Sedi riunite) v Delavskem dgomu, Via Madonnina 15.

Mladi delavci! Socijalistični študentje!

Nihče od vas ne manjka pri temu sestanku mladih proletarcev, na katerem vas bodo govorniki spomnili na dolžnost revolucijonarne avantgarde v sedanjem političnem trenutku.

Socijalistični študentski krožek
Socijalistični mladinski krožek.

Mladi sodrugi in sodružice! To je vaš teden: Na plan! — Apeliramo zlasti nate jugoslovenska mladina zasedenega ozemlja, da se z delom pokažeš, da si tu. — Mladi komunisti! Pridobivajte novih članov našim organizacijam! Zbirajte denarne prispevke v naše namene: za lastne organizacije, za politične preganjance, za tiskovni sklad »Dela« in za druge proletarske potrebe. Utrdite že obstoječe mladinske organizacije, osnujte nove, kjer teh ni. V področju »Mladinske socijalistične zveze« za Julijsko Benečijo ali pod okriljem »Ljudskega odra«. Na delo!

DOPISI

NABREŽINA.

Dne 5. aprila je nabrežinska »Ljudska knjižnica« priredila socijalno dramo »Štirih revnih sten«. Imeli smo že prej več veselic in tudi več plesov. Vsaki krat smo imeli drugačne ukaze od strani karabinijerjev in finance. Enkrat smo imeli ukaz, da se morajo vstopnice zbirati in oni, ki jih zbira mora jih držati pri sebi, da lahko financa kontrolira koliko listkov se je razprodalo. Drugi krat smo imeli ukaz, vse listke se mora raztrgati in mi smo jih trgali. — Dne 5. aprila pa pride financa in pravi listke je treba strgati na polovico; polovica mora ostati v rokah kupca, polovica ostane onemu ki nabira. Ker pa tega nismo vedeli smo delali po zadnjem ukazu in smo listke takoj raztrgali. Financa pravi, da to ni pravilno, nam pobere vse listke in nam zapove, da odpovemo prireditev in da spraznimo dvorano. Mi smo jim povedali, da če hočejo, naj to oni napravijo, kar pa v resnici niso napravili. Povedali so nam, da ne bo hudega in so napravili zapisnik. In danes dne 27. VIII. pride od višjega finančnega urada na sodruga Marja Antoni, ki je podpisal prošnjo za prireditev nič manj kot 5800 L globe, reči pettisoč osemsto lir. Dober tek, gospoda financa! Ta globa se mora plačati v času enega meseca.

Sedaj pa, ko je bila v Nabrežini tombola in ples, zopet drugačen ukaz: Prodane listke se ni smelo trgati, imeli so jih nabiralci cele pri sebi. Financa pa je bila od začetka do konca pri blagajni. Ko je ples končal, vzela je vse skupaj, blagajno in listke, seštela denar in si vzela odstotke. — Zdaj pa naj človek vse razume: enkrat tako, drugič drugačen ukaz, potem pa globa. Prosimo Vaš komentar k temu članku.

Opomba uredništva: Običajno nasilstvo italijanskih oblasti, ki se tu izraža v samolastnem tolmačenju in izvajanju predpisov! — Postavite se v bran za svoje pravo, kjer le morete, z besedo ali z odločnim dejanjem. Najlepši odgovor oblastem pa je, ako obrnete vso svojo pažnjo na razvitek organizacije, da jo usposobite za odločilen boj.

PODGORA.

Oglašamo se enkrat tudi mi mladi proletarci rdeče Podgore v krogu našega kulturnega društva »Ljudski oder«. Mi podgorski proletarci, ne živimo več v temi nazadnjaštva. Ne! Tudi mi čutimo došlo perijodo, ki ruši temelje kapitalističnih intrig. Danes pustimo pri miru politične misli in poročati hočemo o našem kulturnem delovanju v »Lj. odru«. Nočemo metati sence na bratska društva povemo le, da so se naši društveniki izkazali zelo sposobne in požrtvovalne na polju izobraževalnega in kulturnega dela. Omeniti moramo da razpolagamo s številnimi knjigami, v slov. in ital. jeziku. Zmeraj moramo biti pri razdeljevanju knjig, ker jih naše delavstvo kaj pridno prebira. Vsaki torek in petek imamo društvene sestanke, katere upobrabijo naši stari sodrugi tudi za kakšno politično poročilo. Uredili smo, da se mesečni prispevki plačujejo vsako prvo in zadnjo soboto in nedeljo v mesecu. Redne odborove seje se vrše vsako prvo sredo v mesecu. Sklenili smo obenem nabiranje prispevkov za novo društveno zastavo, katero mislimo razviti s slavnostno prireditvijo v začetku prihodnje pomladi. Društveno delovanje v rdeči Podgori kaj vidno napreduje. Porok za nevzdržni napredek nam je naša komunistična mladina, ki se v izobraževalnih društvih dostojno pripravlja za naš veliki dan. Tej naši proletarski omladini kličemo: Le tako naprej! Združena z mednarodno solidarnostjo, potom izobrazbe in kulture do končnega cilja uresničenja komunističnih idealov. — Živela podgorska komunistična mladina!

SOVODNJE.

S 1. septembrom t. l. bo prodajal naš list v kolportaži Anton Devetak.

DORNBERG.

»Delo« se pri nas pridno čita. Nad vse zanimivi in poučljivi članki, nam odpirajo oči, da spoznavamo, kje je svetloba in kje tema. In ker smo prepričani, da je »Delo« sprejelo nekoliko vrstic iz našega lepega Dornberga. Kakor povsod koder je divjala vojna vihra, tako se tudi pri nas pozna posledica te grdobe. Opustošena polja in vinogradi, oplenjene hiše. Dasi je minulo že par let, kar smo se vrnili iz begunstva, se je zelo malo odredilo od strani poklicanih činiteljev v svrho obnovljenja naše občine. Razen tega vladajo pri občini, zlasti v aprovizaciji, kaj čudne razmere. Blagajnik, neki Ivan Šinigoj, po domače Baloh, bivši občinski obhodnik, a pozneje »avanciran« za občinskega svetovalca, si je v času vojne ter sedanje okupacije precej opomogel. Mi mu sreče seveda nič ne zavidamo, toda ta mož je postal tako oblasten in ošaben, da postopa s strankami kot da ne bi bili ljudje. — Mera je že polna. Minuli so časi, ko se je z ljudmi pometalo. — Drugi takšen gospod je neki Andrej Saksida, po domače »Matevžkov«. Ta je prišel na površje šele pred nekoliko meseci. Upravitelistvo občine Dornberga je namreč tega možakarja predlagalo za cenilca škode, povzročene po vojni. Za to tako važno delo je občinsko upraviteljstvo imenovalo moža brez vsake izobrazbe, ta cenilec — je analfabet. — Najlepše pa še pride — ta cenilec je postal tako oblasten, da stranke zmerja.

Zahtevamo od upraviteljstva občine Dornberga, da ta dva »gospoda« takoj odstrani — ter da ju nadomesti z osebami, ki bodo s strankami človeško občevale in bodo res delovale v korist občine; v nasprotnem slučaju pa bomo zaropotali! Več občinarjev.

DEKANI.

Impozanten polet proletarijata v Dekanih. V nedeljo 29. avgusta je bil prvi rdeči praznik v Dekanih. Zbrala se je tako ogromna množica, da jo prebivalci še niso videli v Dekanih. Od domačinov ni ostal nihče doma, marveč vsi so pohiteli na slavnostni prostor in v dvorane.. Prihiteli so proslavit otvoritev novoustanovljenega »Ljudskega odra«, delavci iz Kopra s kamijoni, iz Spodnjih, Doljnih in Srednjih Škofij, iz Milj, iz Bertokov, iz Hrovatinov, iz Bragetov in drugih vasi. Na čelu 3000 glav broječim zborovalcem je bilo osem godb. Navdušenje je bilo skrajno, ko je sodrug M. Lovko kot tajnik v imenu V. K. S. pozdravil ta naval proletarijata, ter v svojem govoru podal jasen položaj v Ruski, ter poudarjal dolžnost proletarijata napram vsaki reakciji in provokaciji od strani naših nasprotnikov. Žigosal je ironično vse mlačneže in nezavedne, ter vzkliknil, da je pravi proletarec le isti, ki se vede po navodilih naših sodrugov na daljnem vzhodu. Iz vseh grl je zadonelo: »Živela sovjetska Rusija! Zahtevamo odločno, da jo tudi italijanska vlada pripozna brez obotavljanja.« V imenu sekcije iz Sv. Barbare je pozdravil množico sodrug Mercandel z navdušenimi besedami; v imenu koprske sekcije pa sodrug Gregorič, ter v imenu sekcije Valle Oltra njen zastopnik, nakar jih je sodr. Lovko vnovič pozdravil v slovenskem in italijanskem jezjiku. Zagotovil je lačke sodruge, da jim stoji slovenski proletarijat tesno ob strani ramo ob rami, in roka v roki za skupni idejal in cilj — za preosnovo sedanje družbe v komunistično.

BUZET.

Kako se kroji pravda?

Dne 4. 7. 1920. u noći prije jedanajst sati (10¾) su dvojica buzetskih velezaslužnih karabinijera na putu ispod sela Sv. Martina susreli jednoga našega druga iz toga sela. Ove večeri su na poziv »Pučkoga prijatelja« iz Pazina seljaci zapalili mnogobrojne krijesove na čast Sv. Cirilu i Metodu. Ovi krijesovi bili su smatrani od nadležnih oblasti kao narodna manifestacija uperena protiv okupacijonih oblasti. Da takvu nepočudnu manifestaciju zapriječi izdao je Civilni komisarijat u Kopru sa odlukom dd. 16. 4. 1920. br. 3556 zabranu za paljenje krijesova Sa strane uzorne općinske uprave u Buzetu nije bila na dobu spomenuta zabrana po selima razglašena. I baš radi ovoga nemara moglo je pučanstvo obadviju narodnosti nesmetano paliti krijesove u čast sv. Ivana (t. j. na predvečerje dne 23. 6. 1920). Još deset dana, pa bližali se sv. Ciril i Metod. Buzetska maćuha-općina kasno dosjetila se jadu. Nije bilo više vremena, da se raspošlje glasovita zabrana u sva sela. Što će, što neće. Nakoncu se kretno dosjetiše, te prisiliše župnika-dekana, da vjernicima u crkvi razglasi zabranu. To je dakako malo pomoglo, jer mladež većinoma slabo pohadja crkvu. Na taj način je ogromna većina pučanstva ostala u neznanju zabrane. Prema tome jest razumljivo, da su mogli biti zatečeni kod paljenja krijesova posve nedužni. Ali to gospodi karabinijerima nije ni malo smetalo, da prijaviše trojicu kao prekršitelje zabrane. Medju tima pao je u kontravenciju i jedan naš drug, koji nema a ma baš ništa zajedničkoga sa nacijonalističkim manifestacijama. Imao je preko dvadeset svjedoka, da nije bio čitavu večer izvan kuće (krčme). Kad se imao vratiti kući vidio je jedan jedini krijes u daljini od koje 500 metara od staze i mjesta gdje je susreo karabinijere njegove tužitelje sa neosnovanom tužbom. Premda ovaj nije palio krijesove, premda nije bio u svezi ni u dogovoru sa palitelijima, premda nije bio zatečen pokraj gorećega krijesa, ipak kao strogi kadija (sudija) odsudio ga na 50 (petdeset) lira globe odnosno na 5 dana zatora. Ta globa jest na temelju carske naredbe (patente) od 30. 9. 1857. l. d. z. br. 198, kojom je zloglasni ministar Bach dozvolio i tjelesne kazne (batinanje). Alaj, lijepe li pravde, zar ne? Toliko slavljena kulturna država, za nas uporablja mrzke zakone absolutizma. Tužene se kaznuje bez, da im se poznata obtužba. Baš sredovječne tajne tužbe (denuncie segrete). Ali dok će trajati to nesnosno stanje?

SV. BARBARA.

Pretečeni teden smo se vzradostili, ko je bilo našemu izobraževalnemu društvu naznanjeno, da se vrši predavanje, ne da bi se odbor nadejal. Tej ugodni priliki so se odzvali vsi delavci. A kako smo se začudili, ko je pričel predavatelj Korošec Josip, mesto predavanja, ki smo ga pričakovali, v iskrenem govoru pomilovati ubožne »farje«, ter propagandirati za »farške mauhe«. Že nekaj časa sem se vršijo ta »predavanja« po Istri, katerih predmet ni bogsigavedi kako izbirčen, toda krepak. Vse eno je tem »predavateljem v imenu Krista« ki se požvižgejo nanj, samo da se glasuje v »farško mauho« 30 litrov vina, 30 kil fižola, 30 kil moke, 30 kil krompirja, 30 kil turščice, a če ni drugače se zadovoljijo tudi s petimi lirami na prebivalca. Nič se ne čudimo tedaj, ko smo pred kratkim videli »častitega starčka« v sv. Katarini prodajati turščično moko. Saj morajo imeti ti »ubogi ljudje« večje skladišče nego aprovizacija! No, mislimo, da naš proletarijat, ne bo imel, težke naloge izvršiti tudi na temu mestu svojo dolžnost, kar tudi toplo priporočamo, vsem našim delavcem in kajžarjem v bližnjem Istrskem okraju. Žal nam je, da moramo ožigosati one tri nezavedneže, ki tega niso storili, ter se s tem pregrešili zoper geslo: »Kdor ne dela, naj ne je«!

PO SVETU

Poštna služba z Rusijo. Po šestih letih prihajajo zopet pisma iz Rusije. Nekatera pisma so prišla via Norvegija, druge via Nemčija. Glavno ravnateljstvo zveznih pošt v Švici je stopilo takoj v telegrafično zvezo s poštnimi ravnateljstvi teh dežel, da zve, ako morejo one zagotoviti poštno zvezo z Rusijo.

Ukrajinski komunizem. V Karkovu se je vršil pred nekaj tedni kongres levih ukrajinskih socijalnih revolucijonarcev, takoimenovanih Borotbjistov, ki so enoglasno sklenili vstop v komunistično stranko. Ker so v vrstah Borotbjistov, ki so v Ukrajini še precej vplivni, igrale dosedaj nacijonalistične tendence nekako vlogo, se mora zaznamovati sklep, kot ojačenje komunizma v Ukrajini.

Nove radijotelegrafične postaje v Rusiji. Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada sklenila zgraditi novo postajo brezžičnega brzojava v Šaturevskaji blizo Moskve za pošiljanje depeš naravnost v Ameriko. Postaja v Carskem Selu, ki se zdaj imenuje Otroško selo — blizo Petrograda se tudi popravi, da bo lahko v zvezi s postajami v Parizu in Londonu. Obe postaji bosta pod kontrolo ljudskega komisarja za pošto in telegraf.

Delavski sveti na Norveškem. Delavske strokovne unije na Norveškem so imele zadnji meseč kongres, na katerem je bila z veliko večino sprejeta resolucija za organiziranje delavskih svetov v vseh tovarnah in delavnicah. Resolucija pravi, da so delavski sveti prvi korak do socijializiranja industrij. Kongres je tudi sprejel revolucijonarni program delavske stranke, ki določa sovjetski sistem in diktaturo proletarijata za prehodno dobo družabnega preobrata.

Solidarnost Evgena Debsa s svojimi jetniškimi tovariši. Debs, predsedniški kandidat socijalistične stranke, je pisal svojim prijateljem ,ki se trudijo, da izposlujejo zanj pomiloščenje, da ostane rajši v ječi, dokler se njegovi drugi sodrugi smatrajo za hudodelce. V pismu na mrs. Lucy Robins se sicer zahvaljuje za prizadevanje zaradi njegovega pomiloščenja, toda odločno izjavlja, da ne želi, da se prizadevajo le zanj, kajti njegovo mesto je v ječi, dokler so njegovi sodrugi v nji.

Izdaja za socijalistično zvezo v Julijski Benečiji in odgovarja
za uredništvo IVAN REGENT
Tiska tiskarna „Lavoratore" v Trstu.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici

Štev. 141/R./1820

Razpis službe

Razpisano je pri podpisani

mesto tajnika

(člen 34. službene pragmatike), kateremu pristoja II. razred I. stopnja.

Prosilci morajo dokazati:

a) da so absolvirali nižjo srednjo šolo, prezrejo pa se študije za one funkcijonarje I. razreda, ali za one, kateri opravljajo ženske funkcije pri podpisani, ali pri kaki drugi bolniški blagajni;

b) poznanje italijanskega in slovenskega jezika;

c) absolviranje z dobrim vspehom kurza italijanske stenografije, ali dokaz praktične sposobnosti.

Drugi pogoji so razvidni pri vodstvu blagajne ob uradnih dnevih (od 10. do 12. ure), ali pa na pismeno zahtevo, ki je vložiti pri istemu.

Služba ostane razpisana do 30. sept. t. l.

Za načelstvo okrajne bolniške blagajne
Predsednik:
G. POVODNICH l. r.

V Gorici, dne 28. avgusta 1920.

Kmečko delavska gospodarska zadruga
v Dobravljah na Goriškem
ima v zadružni kleti več sto hl. najboljšega naravnega
VINA
po zmernih vsakdanjih cenah.
Daje od 56 lit. naprej.

Delavci! Naročajte in širite „DELO". To je vaš list, list izkoriščanih in brezpravnih.

Zaloga ur in zlatnine ter delavnica — Telefon 3—29
ALOJZIJ POVH
sodni izvedenec
Trst, Piazza G. Garibaldi 3 (ex Barriera)

Kmetijska in vrtnarska gospodarska zadruga v Trstu
Registrovana zadruga z omejenim poroštvom
Nad